

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 398/2017-22

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 22. júna 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Lajosa Mészároša predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátom Mgr. Valérom Podol'ským, Námestie slobody 1, Humenné, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Humenné v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 91/2015 a jeho rozsudkom z 29. júna 2016 a postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 29/2016 a jeho uznesením z 12. októbra 2016, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. januára 2017 doručená sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], [REDAKČIA]

██████████ (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. Valérom Podol'ským, Námestie slobody 1, Humenné, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Humenné (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 91/2015 (ďalej aj „napadnuté konanie okresného súdu“) a jeho rozsudkom z 29. júna 2016 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“) a postupom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 To 29/2016 (ďalej aj „napadnuté konanie krajského súdu“) a jeho uznesením z 12. októbra 2016 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“). Sťažovateľ svoju sťažnosť následne doplnil podaniami doručenými ústavnému súdu 16. marca 2017 a 22. mája 2017.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom okresného súdu na skutkovom základe uvedenom v jeho výroku uznaný za vinného zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1 a ods. 2 písm. d) zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“) s poukazom na § 139 písm. e) Trestného zákona a prečinu neoprávneného vyrobienia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, za čo mu bol uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní deväť rokov a štyri mesiace so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Odvolať sťažovateľa proti napadnutému rozsudku okresného súdu krajský súd napadnutým uznesením sp. zn. 5 To 29/2016 z 12. októbra 2016 zamietol ako nedôvodné podľa § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestný poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“).

Sťažovateľ v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu namietané porušenie svojich v sťažnosti označených práv postupom okresného súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým rozsudkom odôvodňuje najmä tým, že okresný súd

- sa nevysporiadal s procesnými pochybeniami v postupe orgánov činných v trestnom konaní v štádiu prípravného konania,
- postupoval pri vykonávaní dokazovania v rozpore s Trestným poriadkom,
- sa vôbec nezaoberal návrhmi sťažovateľa na vykonanie dokazovania,
- nesprávne zistil skutkový stav a nesprávne vyhodnotil skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania,
- nedostatočne odôvodnil odsudzujúci rozsudok a riadne sa v ňom nevysporiadal s obhajobou sťažovateľa,
- napadnutým rozsudkom uložil sťažovateľovi trest v rozpore s nálezom ústavného súdu týkajúcim sa tzv. asperačnej zásady.

K porušeniu v sťažnosti označených práv sťažovateľa postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho napadnutým uznesením došlo podľa sťažovateľa (v podstate) tým, že krajský súd v odvolacom konaní neodstránil sťažovateľom namietané pochybenia v postupe a rozhodnutí prvostupňového súdu.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Rozsudkom Okresného súdu Humenné, sp. zn. 2 T/91/2015 zo dňa 29. 06. 2016 a uznesením Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 5 To/29/2016 zo dňa 12. 10. 2016 a konaniami, ktoré im predchádzali došlo k porušeniu sťažovateľovho práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na obhajobu v zmysle čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky.

2. Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 30 000 €, ktoré sú povinní 1. Okresný súd Humenné a 2. Krajský súd v Prešove spoločne a nerozdielne vyplatiť sťažovateľovi do 2 mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Okresný súd Humenné a Krajský súd v Prešove sú povinní spoločne a nerozdielne uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zastúpenia vo výške 303,16 €...“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa skúmajúc, či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd v rámci predbežného prerokovania preskúmal, či sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné a osobitné náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde (§ 20 a § 50) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

II.1 K namietanému porušeniu sťažovateľom označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Sťažovateľ v posudzovanej veci namieta, že k porušeniu jeho v sťažnosti označených práv došlo (aj) napadnutým rozsudkom okresného súdu (ako aj postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal), ktorým prvostupňový súd uznal sťažovateľa za vinného zo spáchania zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 139 písm. e) Trestného zákona a prečinu neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku, elektronických peňazí alebo inej platobnej karty podľa § 219 ods. 1 Trestného zákona formou spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona a uložil mu nepodmienečný trest odňatia slobody v trvaní 9 rokov a 4 mesiace.

Podľa § 306 ods. 1 Trestného poriadku opravným prostriedkom proti rozsudku súdu prvého stupňa je odvolanie.

Z uvedených skutočností vyplýva, že sťažovateľ mal právo podať proti napadnutému rozsudku okresného súdu (ako aj postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal) odvolanie

ako riadny opravný prostriedok (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť krajský súd (čo aj svojím napadnutým uznesením urobil). Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa tak za daných okolností vylučuje právomoc ústavného súdu preskúmať napadnutý rozsudok okresného súdu, ako aj postup, ktorý jeho vydaniu predchádzal. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

II.2 K namietanému porušeniu sťažovateľom označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal

Z princípu subsidiarity svojej právomoci, bližšie definovaného v časti II.1 tohto uznesenia, vychádzal ústavný súd aj pri posudzovaní namietaného porušenia sťažovateľom označených základných práv podľa ústavy a práva podľa dohovoru postupom krajského súdu v napadnutom konaní, ako aj jeho napadnutým uznesením.

Krajský súd napadnutým uznesením z 12. októbra 2016 zamietol odvolanie sťažovateľa proti napadnutému rozsudku okresného súdu ako nedôvodné podľa § 319 Trestného poriadku.

Pri príprave predbežného prerokovania sťažnosti ústavný súd zistil, že sťažovateľ 6. marca 2017 doručil okresnému súdu svoje dovolanie podané proti napadnutému uzneseniu krajského súdu z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), g), i) a k) Trestného poriadku. O označenom dovolaní sťažovateľa pritom do dňa predbežného prerokovania sťažnosti ústavným súdom nebolo právoplatne rozhodnuté.

Z uvedeného je zrejmé, že sťažovateľ v posudzovanej veci nerešpektoval subsidiárne postavenie ústavného súdu, keďže sťažnosť adresovanú ústavnému súdu, ktorou namieta porušenie svojich práv (aj) napadnutým uznesením krajského súdu (ako aj postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, pozn.), podal ešte pred podaním dovolania proti označenému rozhodnutiu krajského súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju doterajšiu

judikatúru (m. m. IV. ÚS 177/05), podľa ktorej vyčerpaním opravných prostriedkov alebo iných právnych prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, nemožno rozumieť samotné podanie posledného z nich oprávnenou osobou, ale až rozhodnutie o ňom príslušným orgánom. V okolnostiach prípadu preto sťažovateľ podaním sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a následným podaním dovolania vedome vytvoril stav, keď by o jeho veci mali súbežne rozhodovať dva orgány súdneho typu (ústavný súd konajúci o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a Najvyšší súd Slovenskej republiky ako dovolací súd), čo nie je v podmienkach právneho štátu rešpektujúceho princíp právnej istoty prijateľné. Vzhľadom na skutočnosť, že uplatnenie právomoci dovolacieho súdu predchádza uplatneniu právomoci ústavného súdu, možno potom podanie sťažnosti ústavnému súdu ešte pred podaním dovolania považovať za predčasné (m. m. IV. ÚS 142/2010).

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa v časti namietaného porušenia jeho v sťažnosti označených práv napadnutým uznesením krajského súdu a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, je podaná predčasne, pretože ochrany svojich základných práv alebo slobôd sa sťažovateľ môže domôcť v dovolacom konaní, ktoré sám inicioval. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa v tejto časti uplatnením zásady *ratione temporis* odmietol podľa § 25 ods. 2 (v spojení s § 53 ods. 1) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

V nadväznosti na uvedené nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia považuje ústavný súd za vhodné poukázať na svoju ustálenú judikatúru (napr. m. m. I. ÚS 184/09, I. ÚS 237/09, I. ÚS 239/09, IV. ÚS 49/2010, IV. ÚS 453/2010), v ktorej opakovane uvádza, že lehota na prípadné podanie sťažnosti po rozhodnutí o dovolaní bude považovaná v zásade za zachovanú aj vo vzťahu k predchádzajúcemu právoplatnému rozhodnutiu (t. j. v prípade sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu, pozn.), s výnimkou prípadov, keď to konkrétne okolnosti veci zjavne vylučujú. Nie je preto dôvodné, aby sťažovateľ ešte pred podaním dovolania podal aj sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože aj za predpokladu, že by dovolací súd dospel k záveru, že dovolanie nie je prípustné,

nemožno sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy smerujúcu proti rozhodnutiu, ktoré predchádzalo rozhodnutiu dovolacieho súdu, odmietnuť pre jej oneskorenosť (porovnaj k tomu aj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 8. 11. 2007 vo veci Soffer proti Českej republike, sťažnosť č. 31419/04, alebo rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva z 12. 11. 2002 vo veci Zvolský a Zvolská verzus Česká republika, sťažnosť č. 46129/99, a jeho body 51, 53, 54).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. júna 2017